

Uchwała nr 94/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 24 czerwca 2020 r.

**w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Wądroże Wielkie
nr XIX/103/20 z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty
za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

§ 3 uchwały Rady Gminy Wądroże Wielkie nr XIX/103/20 z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty — wobec istotnego naruszenia art. 6j ust. 3 i art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Wądroże Wielkie nr XIX/103/20 z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 1 czerwca 2020 roku.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Wądroże Wielkie — powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 6k ust. 1 w związku z art. 6j ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010, z późn. zm.), zwanej dalej „u.c.p.g.” — określiła metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami na terenie Gminy oraz ustaliła stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności dla nieruchomości niezamieszkałych, jak również zwolniła w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

W badanej uchwale Rada Gminy Wądroże Wielkie zawarła m.in. następujące regulacje:

„§ 3. 1. W przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników o określonej pojemności oraz stawki opłaty ustalonej w § 3 ust. 2 niniejszej uchwały.

2. Ustala się miesięczną stawkę opłaty od właścicieli nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny, za pojemnik z każdej frakcji odpadów (to jest: na papier, na metale i tworzywa sztuczne, na szkło, na odpady ulegające biodegradacji, na odpady zmieszane):

- a) o pojemności 120 l — wynosi 16,00 zł,
- b) o pojemności 240 l — wynosi 32,00 zł,
- c) o pojemności 1100 l — wynosi 160,00 zł.

3. Ustala się podwyższoną miesięczną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dla właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie wypełniają obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości dwukrotności stawek ustalonych w § 3 ust. 2 niniejszej uchwały.

4. W przypadku cmentarzy opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników, częstotliwości wywozu oraz stawki określonej w § 3 ust. 5 niniejszej uchwały.

5. Ustala się stawkę opłaty za jednorazowe opróżnienie pojemnika z odpadami komunalnymi z każdej frakcji odpadów (to jest: na papier, na metale i tworzywa sztuczne, na szkło, na odpady ulegające biodegradacji, na odpady zmieszane), z terenu cmentarzy:

1) w przypadku gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w § 3 ust. 4 niniejszej uchwały, zbiera odpady komunalne w sposób selektywny, za pojemnik:

- a) o pojemności 1100 l — wynosi 160,00 zł,
- b) o pojemności 6,5 m³ — wynosi 960,00 zł;

2) w przypadku gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w § 3 ust. 4 niniejszej uchwały, nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości dwukrotności stawek ustalonych w § 3 ust. 5 pkt 1 niniejszej uchwały”.

Badając uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

Na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. rada gminy ustala stawkę opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, z tym że w myśl art. 6k ust. 2a pkt 5 maksymalna stawka opłaty za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny za miesiąc nie może przekraczać 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek o pojemności 120 litrów, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości; za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2019 r. (M.P. poz. 330), ogłoszonego na podstawie art. 6k ust. 5 u.c.p.g., przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2019 r. wyniósł 1.819,00 zł.

W związku z powyższym maksymalne miesięczne stawki opłaty za pojemniki o wskazanych przez Radę Gminy Wądroże Wielkie pojemnościach wynoszą:

- 1) pojemnik o pojemności 120 l — 6,34 zł,
- 2) pojemnik o pojemności 240 l — 12,69 zł,
- 3) pojemnik o pojemności 1100 l — 58,20 zł.

Ustalone w § 3 ust. 2 badanej uchwały stawki za pojemniki o wskazanych pojemnościach przekraczają maksymalne stawki opłat wynikające z art. 6k ust. 2a pkt 5 u.c.p.g.

Sposób obliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości niezamieszkałych uregulowany został w art. 6j ust. 3 u.c.p.g. Przepis ten określa, iż w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2.

Z przywołanych przepisów wynika, że częstotliwość wywozu odpadów nie jest elementem kształtującym miesięczną wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. O wysokości miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ponoszonej przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy przesądza stawka za pojemnik lub worek o określonej pojemności ustalona przez organ stanowiący i zadeklarowana przez właściciela

nieruchomości liczba pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości. Właściciel takiej nieruchomości składając deklarację ma obowiązek oszacować ilość odpadów powstających na nieruchomości w ciągu miesiąca wyrażoną w liczbie pojemników lub worków o określonej pojemności, a w przypadku zmiany ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości zobowiązany jest w myśl art. 6m ust. 2 u.c.p.g. złożyć nową deklarację.

Wprowadzone w § 3 ust. 4 i 5 badanej uchwały regulacje dotyczące obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla cmentarzy, naruszają powołany art. 6j ust. 3 u.p.c.g., który wprost określa jakie parametry normatywne stanowią składowe opłaty. Na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 6k ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. rada gminy została upoważniona do określenia jedynie stawki opłaty, tj. jednego z elementów opłaty. Określając stawkę za pojemnik/workę rada gminy winna uwzględnić jedyne kryterium, jakim jest pojemność, z tym że wysokość stawki miesięcznej nie powinna przekroczyć maksymalnej stawki opłaty obliczanej na podstawie art. 6k ust. 2a pkt 5 u.c.p.g. Ustalenie przez Radę Gminy Wądroże Wielkie stawki opłaty za jednorazowe opróżnienie pojemnika oznacza, że stawka miesięczna opłaty jest wynikiem przemnożenia stawki za jednokrotne opróżnienie oraz częstotliwości odbioru odpadów i stanowi w istocie wprowadzenie kolejnego parametru w kalkulację wysokości opłaty, tj. częstotliwości opróżnienia pojemników.

Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 4 października 2017 r. sygn. akt I SA/Wr 699/17 w przedmiocie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawek tej opłaty, „ustawodawca [...] w art. 6j ust. 3 uregulował jednoznacznie jakie parametry normatywne stanowią składowe opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, mianowicie są to liczba pojemników oraz stawka opłaty. Wprowadzenie przez gminę uregulowania ustalającego stawkę opłaty za każde opróżnienie pojemnika z odpadami komunalnymi o określonej pojemności z danej nieruchomości, stanowi w istocie wprowadzenie kolejnego parametru tj. częstotliwości odbioru pojemnika w miesiącu, które należy uznać [...] za przekroczenie upoważnienia ustawowego do kreowania aktu prawa miejscowego. Innymi słowy, postanowienie [...] uchwały uzależniające opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi od liczby pojemników z odpadami powstałymi na danej nieruchomości oraz od stawki opłaty za każde opróżnienie jednego pojemnika a nie jak wynika z ustawy od zadeklarowanej liczby pojemników oraz stawki opłaty za pojemnik o danej pojemności pozostaje w sprzeczności z postanowieniem art. 6j ust. 3 u.c.p.g.”.

Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) organy samorządu terytorialnego mogą ustanawiać akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. W związku z powyższym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może wprowadzać w akcie prawa miejscowego zapisów wykraczających poza granice upoważnienia ustawowego.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Wądroże Wielkie przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus